

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 27.

V četrtek 6. maliga serpana 1854.

Tečaj VII.

Ljubi očetnjavi!

1.
Ljuba moja očetnjava,
Mojiga rojstva blažni dom,
Zvestih Kranjcev lepa sprava!
Tebe vedno ljubil bom,
Ti obdaš slovenske meje,
Dalne polja in gore,
Kar se Avstrijsko steje,
Tje ljubezen moja gre.

2.
Tvoja umna oblastnija
Lepo vyerstjenih postav,
Obertnija in kipeja
Modro spisanih naprav;
Moe puhti na dalne kraje,
Strah grozi sovražnike,
Ljubiš vender mirne mlaje,
Moško tareš dražnike.

3.
Tvoja čast je men' veselje,
Tvoja moč je moja čast,
Tvoje zdravje moje želje,
Lepi cvet perserčna slast,
Z tega se ni serec zgane,
Vse zbudi občutleje,
Duh k pomoči naglo plane,
Čut' nebeske vdihleje.

4.
Ljuba moja očetnjava!
Prave sreče blažni vir!
V tebi kraljuje vera prava,
Le gostuje ta prepir,
Ti jo varješ in ohraniš
Cvetko svetiga miru,
Jo sovražnikom obraniš
Slavo verniga rodu.

5.
Tvoj otroci ne spoznajo,
Kaj si, očetnjava, nam,
Hvale in časti ne dajo,
Kar ti dajes ljubljencam,
Gledajo po ptujim kruhu,
Oh! domač jim ne diši:
Njih razvajenemu duhu
Lone Egipta le bliši.

6.
Gledajo na svojo noso,
De bi stale prav gube,
Le skerbé za svojo kožo;
Za-te kaj nerad zgube,
„Sej imaš, le daj nam, mati!
„Tebi zmanjkalo ne bo;
„Mi pa hočimo praznovati
„In polezk'vati mehko“.

7.
„Tvoja hisa je bogata,
„Nensubljivi vir blaga;
„Tvoja lipa vsa kosata,
„Zegen imas od Boga.“
Take misli nevalezne
Studi žalostno srece;
Mojih čisto nie deležne
Me le ranijo in skle.

8.
V pekel bezi nevosljivost,
Stran poberi se zavil,
V tla se vderi poželjivost,
Lakomnost in lastni prid!
Te strupene hude kače
Naso mater pikajo,
Silne naredé rogače,
Nas nesrečne delajo.

9.
Bog daj našemu cesarju
Te zverine pokrotit',
Sveti cerkvi in altarju
Pa ljubezen zasadi!
To so moje vedne želje,
Pereak'vanje boljnih dni,
Mojiga sereca veselje;
Boljiga tu najti ni.

10.
Avstrija je nas rodila,
Kakor mati nas živi,
Nam ljubezen usadila,
In duha edinosti;
Toraj združeni zavpimo:
Naj le Avstrija živi!
Jo spostujmo in ljubimo
Do prelivanja kervi! L. D.

Redka slovesnost v Ljubljani.

(Konec.)

Po škofovim privoljenju so bile tudi naslednji dan vse duhovne opravila v sotorju. Veliko sv. mašo so imeli prečastitljivi korar in seminjski vodnik g. Janez Novak, med katero so bogoslovski profesor gosp. Dr. Vončina pridigali od imenitnosti in slave sv. Janeza Kerstnika pred Bogom in pred ljudmi, od sedajnega veselja ternovskih farmanov, in kakošno de mora veselje biti, ter so jih krepko spod-

budovali ne le k stanovitnosti v zidanju nove cerkve, ampak se več v ohranjenju bogoljubniga duha in dobrih seg svojih očetov, de, kakor so marsiktere njih krajne in telesne zadeve podobne unim sv. Janeza Kerstnika, tako naj se tudi po duhu neprenehama ravna po tem velikim svetniku Gospodovim.

Kar tiče ozaljsanje in lepoticnost cerkveniga prostora, bi utegnil kdo morebiti z glavo odmajevati, rekoč: Mar bi bili ta denar za cerkev obrnili; pa take opombe so nepotrebne, ker tudi te reči svoj dober namen imajo in ga dosežejo, namreč budenje cerkveniga duha in veselje do svetih reči. Per ti perložnosti se je veselo razodeval stari verni duh Ljubljancanov, in je zanesljivo tudi noviga živčva dobil, ko radi potožimo, de je vse sprideno in se vse hoče znejeveriti. Pravi Slovenec rad moli, kjer vidi kako podoba Božjo ali svetnikov, se spomni Boga povsod pričujočiga, poklekne in moli. To se je tukaj vidilo. Komaj je bil šotor postavljen, nekoliko ozaljšan in v njim podoba sv. Janeza Kerstnika, že so hodili ljudje molit. Ravno tako lepo se je kazal duh usmiljene radodarnosti, ktera je lastna neskaženimu Slovencu. V serec je cloveka veselilo, ko je otrociček z mamko malo v šotoru k Bogu molil, po tem pa denarček svoj v pušico smuknil, kakor je vidil očeta ali mater storiti, ali če doseči ni mogel, ga je pesterna ali mati vzdignila ali sama namesto njega to delce opravila. Zakaj je to veselo? Ne ze toliko zavoljo prejetiga daru, ampak veliko več za to, ker se otrociček po maternim in očetovim zgledu toliko lepo neč usmiljen biti in svete reči spostovati. Res je, viditi je bilo tudi marsikaj žalostniga, ali taki zgledi so pri vsem tem le bolj posamezni in ne iz večine. Bili so taki, ki svojih grešnih kolen niso hotli prikloniti, ko je nar Svetejši mem njih z veliko slovesnostjo iz kapelice v šotor in nazaj neseno bilo; eniga gerduna je bilo celo viditi, de je prešerno pokrit stal! Nočemo ognja nad taciga nesramneža z neba klicati, ga bo že Bog najdel, kterimu se noben zasramovavec ni odšel. Per ti perložnosti se zamore tudi v misel vzeti, kako se po več krajih velikrat delavci in rokodelci, ki v cerkvah delajo, nespodobno obnašajo, kateri pokriti po cerkvi sarijo, na ves glas govoré, ali se celo jedó in tobak pijejo. Otroci, ki sploh radi hodijo gledat, se potem ravno tako nespodobno zavedejo, kakor so jih uni s svojim zgledam učili. Svěsti smo si, de to ni ravno iz hude volje, pa je vender prav gerdo in pohujsljivo. Nekteri mislijo, ko v cerkvi ali na drugim svetim kraju delajo, de jim je tacas vse pripušeno in ne pomislijo, kako hudo s tem ljudi pohujšajo. Vidil sim pred nekoliko leti cloveka, ki je sicer ves moder

in bogoljubin, ko je po v cerkvi delal, je brez strahu tobak pihal, kakor de bi bil v pivnici za mizo sedel. Ko otroci in drugi manj skušeni ljudje kej taciga vidijo, kaj si bodo mislili? Težko drugo, kakor de je ta človek brez strahu Božjiga, ali pa bodo sami spoštovanje do Božje hiše zgubili, ter menili, de se smé v cerkvi goditi, kar kdo hoče. Od tod tako nespoštljivo obnašanje mnogoterih, zlasti mladih v cerkvi, de nekterih ni groza, med svetim opravilom po kotih posedati, nagnjusin šunder delati, ali celo tobak zvečiti, kar je sicer redko, redko, vendar vemo, de se zgodi. Take žalostne reči pa, kakor je bilo že rečeno, so vendar k celini še zmerej bolj posamezne; večji je del tistih, ki pri svetih opravilih dobriga duha razodevajo. Velikrat se sploh ne vé, kakšniga duha je kdo; svete opravila pa so „znamnja“, kterim posvetni nasprotvajo „de se njih misli razodenejo,“ — de bi se tako ne! —

Še se mora opomniti, de Ljubljančanje veselo deležnost zidanju nove cerkve skazujejo, ker, odkar se je delo začelo, zlo pogostoma in večkrat tako rekoč s procesijo gledat hodijo. Tudi s tem se verni duh poterjuje, kakor nasprot duh posvetnosti dobiva svoj živež, ako se kazališa delajo, plesiša pripravljajo itd. Kadar se v kaki soseski nov altar, zvon, ali celo nova cerkev napravlja, se misli in govorjenja ljudi večji del tistih reči lastijo, in se od veliko posvetnih, praznih in hudih pregrešnih reči odvrtačejo; torej je tudi po ti strani dobro, kolikor se po okolišinah more, ljudi z enacimi koristnimi napravami kratkočasiti. Vse pa naj se godi Bogu v čast in dušam v zveličanje.

Katoliška cerkev na Rusovskim.

Vesel dan je sv. božični praznik, ker ta dan je angel klical betlehemskim pastirjem: Oznanim vam veliko veselje. Ali kako žalosti poln mora on biti katoličanam na Rusovskim! Ravno ta sv. praznik — 25. dec. 1841 — je peršel ukaz, kteri je vse posestva duhovšine v zahodnih (t. j. katoliških) krajih oblasti in oskerbnitstvu ministerstva podvergel. — Odpravljen je koledar papeža Gregorja XIII., in zapovedan stari julianski, kteriga staroverci imajo. Ze v l. 1832 je bilo latinskim mašnikom oestro prepovedano, gerskim katoličanam sv. zakramente deliti, nar huji kazni so bile zažugane katoličanam latinskiga in gerskiga reda, ako bi se med seboj kake cerkvene oprave vdeležili. — De bi se gersko razkolništvo v serce katoliške Polonije zasadilo, je petrograški zbor caru svetoval, v Varšavi, kjer dozda starovercov še ni bilo, rusovsko škofijo postaviti, in cesar je 22. aprila 1834 ta svet sprejel z besedami: „Tako se mora zgoditi“. Druga rusovska škofija je bila 23. jun. 1833 postavljena v Polocku, kjer je bila lepa cerkev jezuitov nje dana. V Varšavi so vzeli katoličanam lepo cerkev sv. križa, in v Vilni slovečo cerkev sv. Kazimira, in ji storili stolne cerkvi rusovskih škofij. Staroverskim škofam je bilo ukazano, katoliškim mašnikom (gerskiga reda) njih stare katoliške mašne bukve in brevije pobrati, in jim l. 1831 v Moskavi natisnjene mašne bukve in brevije staroverske cerkve vsiliti. V gersko-katoliških cerkvah so bile orgle in stranski altari odpravljeni, zvonjenje med mašo, tihe maše, rozenkrane, litanije, klečanje v cerkvi prepovedano, procesije, prazniki zlasti s. Rešnjiga

Telesa odpravljeni. In de bi ljudje svoje vere ne poznali in noviga premenjenja ne poznali, je bilo duhovnam oestro oestro prepovedano pridigvati in keršanske nauke imeti. — Konec l. 1833 je peršel ukaz, de bojo zanaprej v poljsko-rusovskih deželah poglavarji katoliške fajmoštre volili. Odslej so bile od vlade nar bolj piškave osebe v cerkvene službe vtaknjene. Katoliški duhovni, ki so se vest imeli, so mogli ali sami odstopiti, ali so bili pregnani.

Spomina vredna je prigodba, h kteri je bilo ze v l. 1832 povelje dano, in se je l. 1833 spolnila, in kteri je le prvo nabiranje nekdanjih janičarov na Turškim podobno. — V velikim mestu Varšavi in po deželi je bilo od vlade oznanjeno, de naj se vsi oglašijo in svoje imena zapisati dajo, kteri kake podpore za rejo otrok potrebujejo. Se ve, de se jih je veliko oglasilo per vradnikih in jim povedalo, koliko otrok de imajo. Za vse te, so rekli, hoče cesar skrbeti. Otroci so bili zdaj staršem odvzeti, v nekako vojaško obleko vtaknjeni, kteri je imela trojno velikost za fantiče od 7 do 16 let, in proč peljani, de bi v vojaške seliša spravljani bili. Do 5. maja 1833 so bili taki otroci stirikrat, vselej po 150 glav, skrivej iz Varšave odpeljani; petič je bilo 17. maja več kakor 20 vozov, ki so bili z otroci naloženi. Groza je bilo to gledati. Ljudje so vozove obstopili. Kdor je imel kaj živeza ali denarjev, ga je djal na voz in molil ubogim sirotam. Matere so padale pod kolesa, de bi v svoji obupnosti vozove ustavile. Prostakam in podoficirjem so bili vsi sinovi pobrani. 19. maja so bili vzeti fantje iz farne šole, potlej iz šole misionarjev in iz okrajnih šol. Do meje poljskiga kraljestva so bili otroci na vozovih peljani, potlej so mogli peš iti.

Od prvih 450 otrok jih je bilo komaj 115 prišlo v Robrojek; drugi so ali pomerli ali po rusovskih bolnišnicah ostali. Še huji, pravijo, se je godilo otrokam, kteri so bili iz Litvanije, Volhinije, Podolije in Ukrajne proč vlečeni. Na cestah, ki v Sibirijo peljejo, se je najdljo veliko sključenih, majhnih človeških merličev; ker so opešali in zboleli, jih vojaki niso mogli dalje spraviti, popušeni so bili tedaj na potah!! De ti otroci, ki so bili tako staršem vzeti, de bi bili v rusovske vojake izrejeni, potlej od katoliške vere niso nič več slišali, — de so bili oni v staroverce prenačeni, — ni treba dokazovati.

Nekaj iz slovenske cerkvene zgodovine.

(Konec.)

3. De je sv. Pavel apostelj v Ilirijo prišel, piše sam v listu do Rimljanov (Rim. 15, 19.): „Tako, de sim od Jeruzalema okrog in okrog noter do Ilirije vse z evangelijem Kristusovim napolnil“. De apostelj ni le po malim te dežele zadel, je očitno iz več starih cerkvenih pisateljev. S. Hieronim piše (epist. ad Marcellam 148.): „Božja beseda je bila s Tomažem v Indii, s Petram v Rimu, s Pavlam v Ilirii“. S. Gregor Nisenski (orat. de s. Stephano protom.). „Tedaj je tisto veliko cerkveno orodje sv. Pavel zoper satana svoje pušice obernal, ter ga je po vsem svetu preganjal, tako de ni pustil kraja, kamor de bi vera ne bila prišla; zatoraj Egipčani, Sirci, Partje in Mesopotamci, Italijani in Galijani, Ilirci in Macedonci Kristusa spoznajo“. Dalje Asteri, Amazejski škof v Pontu

(Bibliotheca Patr. tom. V. hom. 8.): „Pavel je celo Ilirijo pretekkel, in je povsod trosil iskre vere, ktere je sv. Duh oživiljal, in žive ohranoval“. Sv. Peter Damijanov, Ravenski viši škof (sermo de ss. Apost.): „Glej Pavla, kako vso Ilirijo prehodi, mrtve obuduje, tempeljne malikov podera“. Papež Janez VIII. v listu do Mihaela, bulgarskiga kralja: „Tako je sv. Peter rimske cerkev v tej veri vstavil, in jo z lastno kervjo Bogu posvetil s sv. Pavlam vred, kateri je od Jeruzalema do Ilirije, to je, do dežele, v kateri vi zdaj stanujete, vse s svetim evangelijem napolnil“. Na vse te pričevanja bi sicer kdo utegnil reči: Sv. Pavel je obhodil le južne ilirske dežele, namreč Macedonijo, Grecijo in Epir, od katerih tudi sv. Lukež piše v apostolskim djanji. Na to se pa odgovori, da vsa Ilirija v širjem pomenu, kakor so jo namreč Rimljani šteli, je obsegla tudi Mesijo, Dalmacijo, Panonijo in Noriko, v časih še Istrijo, Karnijo in Recijo; po časih cesarja Avgusta namreč je bila dežela, ktera se je pred v tesnejšim pomenu Ilirija klicala, sploh le Dalmacija imenovana. Tako je v zgoraj navedenih besedah iz življenja sv. Klemenca za vso Ilirijo na drobno imenovana Venecija, Istrija, Dalmacija in Panonija. Po takim se mora skleniti, da, ako ravno bi bila beseda „cela Ilirija“ le govorniška podoba, je vendar apostelj malo več kakor samo južne kraje zadeti, in tedaj saj do sedanjih slovenskih mej priti mogel.

4. S sv. Pavlam se imenujeta tudi njegova tovarša sv. Tit in sv. Lukež evangelist. In sicer od Tita piše sveti Pavel sam (2. Tim. 4, 10): „Dema me je zapustil, ker ta svet ljubi, in je odšel v Tesaloniko, Krescent v Galacijo, Tit v Dalmacijo“. Sv. Hieronim tukaj razlaga (comment. in ep. 2. ad Tim.): „Ta dva, namreč Krescent in Tit sta bila od Pavla poslana, ga nista sama zapustila“. Evzebi v cerkvenih zgodbah pristavi (hist. eccl. I. 3. c. 4.): „Ta, namreč Tit, da bi tisto deželo vladal“. Ker je Dalmacija tudi Liburnijo z Japidijo obsegala, in tedaj čez sedanje slovenske meje stegnjena bila, zato se sme soditi, da je Tit več ali manj tudi sedanjim slovenskim stranem za aposteljna veljal, kakor tudi Schönleben sodi (Ann. Carnioliae ad a. 54). Od sv. Lukeža pa priča sv. Epifani, Salaminski škof na Ciprskem otoku (haeres. 51.) „Njemu, namreč Lukežu, je bila zročena služba oznanovanja sv. evangelija, in sicer je to nar. popred v Dalmaciji, Italiji in Macedoniji spolnoval, pa tudi zlasti v Galiji, kakor priča sv. Pavel od nekterih svojih tovaršev“. Galija je tukaj vzeti tastranska, namreč severna Italija, k kateri se je v rimskem času nekaj slovenskih strani štelo, namreč popred Primorje, potem tudi velik del Krajske; od unstranske Galije, namreč Francije, nihče ne vé, da bi bil ondaj sv. Lukež hodil. Glas je tudi, da bi bil s. Lukež ravno kakor sv. Marka, tudi v Noriko prišel noter do Donave, kjer bi bil Lavreaško cerkev vstavil, in po takim bi bil vso slovensko stran obhodil; vendar zato ni gotoviga izročila ali družiga dokaza.

5. Potem so še nekteri učenci s. Petra pomniti, namreč sv. Klemen, sv. Domni, sv. Andronik in sv. Epenet. Od sv. Klemenca papeža je bilo že zgoraj povedano, da je s sv. Petram obhodil vso Ilirijo, Venecijo, Dalmacijo in Panonijo, in tedaj tudi sedanjo slovensko stran. Od sv. Domnija priča staro izročilo in popis njegoviga življenja (pri Bolandistih XI. Aprila, in Farlati Illyricum s. tom. I. p. 414—417.), da je

bil od sv. Petra za škofa v Salono, poglavitno dalmaško mesto, poslan; po takim je njegovo delo južno slovensko stran zadeti utegnulo. Od sv. Andronika piše Hesihi v življenji sv. Klemenca (Farlati tom. II. p. 84): „Andronik, nekdanji Kristusov učenec, kateri je bil prvi škof v Sirmii v Panonii“. Od Epeneta je bilo že spredaj povedano, da ga je sv. Peter pozneje v Sirmii škofa postavil. Sirmija pa je bilo poglavitno mesto Panonije, v katero je del Stajerske in Krajske spadal.

6. V zadnje je še en apostelj imenovati, namreč sv. Jakob starji. Za njegovo pot v Spanijo se veliko pričakajo zgodovinarji, kateri nočejo pomniti, kaj pomeni beseda: Po vsi zemlji se je razšel njih glas, in do pokrajin zemlje njih beseda, namreč aposteljnova. Ravno v življenji sv. Klemenca pa piše Hesihi (Farlati tom. II. p. 84): „V pismih Sirmijanske cerkve sim vidil zaznamovano, da ravno tisto leto, ko je prišel Klemen v Cesarejo, pod županama ali konsulama Pavlam Fabijem in Vitelijem Nepotam (v l. 38), je sv. Jakob, Cebedejev sin in sv. Janeza aposteljna pravi brat, od pervaka aposteljnova sv. Petra poslan v Hispanijo prišel, in je v tistih krajih prvi Kristusovo vero oznanoval, cerkve vstaviljal in skofe posvečeval, ter se je po tem, ko je veliko množico k Kristusu veri spreobrnul, spet v Jeruzalem povernil pod županama Akvilejem in Nonijem (v l. 42). In to sicer je tisti cerkvi izročil Andronik, nekdanji Kristusov učenec, ki je bil prvi škof v Sirmii v Panonii“. Po takim ni neverjetno, kar se najde v nekterih starih letnikih (Farlati tom. I. p. 250.), da je sv. Jakob o vrnitvi iz Spanije skozi Galijo, Venecijo, Dalmacijo in Panonijo hodil, tedaj tudi slovensko stran zadel.

K vsemu temu naj se pridene še, kar je pri Hesihi v življenji sv. Klemenca pisano od stotnika Kornelija, kteriga je sv. Peter perviga zmed narodov spreobrnul (Farlati tom. I. p. 260). „Pričujejo Panonci, kar poterdijo tudi nekatere pisma pri njih, da je bil Korneli, pervinec iz narodov, Panonec v Siscii iz blagiga rodu in od imenitnih staršev rojen, da je bil pa, ko je nekiga Kornelija v vojski pod Avgustom iz očitne nevarnosti njegoviga življenja otel, v rodovino Kornelijev kot sin vzet, in po spremenjenim imenu, ko je bil pred Boris, Korneli imenovan; da je potem v službi povišan z železno legijo v Judejo prišel, in v zadnje prvi iz narodov zaslužil kersen biti. Od tod, pravijo, je navada, Panonce pervino narodov imenovati“. S tem naj bo sklenjen ne prazen sostavek.

Hicinger.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. V torek zvečer so prišli iz Dunaja že imenovani novi družniki za afrikanski misijon, namreč 3 duhovni in 4 rokodelci. Od tod se podajo v Terst. Spremil jih bo gospod L. Jeran — morebiti tje do Aleksandrije; le ko bi se zdravje, ki se mu povračuje, pa še ni prav uterjeno, zanesljivo dobro obnašalo, bo tudi on že zdaj dalje šel. Do Aleksandrije jim pa gosp. Binder, avstrijski trgovski opravniki v Hartumu, na proti pride. S to priliko bi utegnili kaj zanesljiviga od misijona zlasti od Gondokore zvediti.

• Tukajšne bogoslovne, latinske, rečne in izgledne šole se bodo letas 29. tekočiga mesca z zahvalno mašo v škofijski cerkvi končale. Očitno spravevanje v dekliških šolah bo 22., 24. in 25., v izglednih šolah pa 26., 27. in 28. mal. serpana.

Iz Tersta. Bl.— Terst ima gotovo mnogo lepih, koristnih in doberdelavnih naprav in ustanov. Velikokrat se je govorilo med nami, dostikrat tudi že pisarilo, da bi bila v tako velikim mestu potrebna tudi naprava za dojenje. Mnogo lepih sestavkov smo že v časnikih brali, ki so potrebo take naprave in njeno korist omenjali in človekoljubniga zavetnika iskali, ki bi tako hasnovito napravo budil, podpiral in utemeljil; ali čas je prešel, dnevi so pretekli, in naprave ni. Vsak si tedaj lahko misli, s kolikim veseljem smo brali v časniku „Osservatore Triestino“ in s koliko radostjo priobčimo svojim rojakom, da se bo takšna naprava v našem mestu prišla. Previdši, koliko bi Terstu takšna naprava koristila, je za krepkosti dela vedno uneta blagorodna gospa grafinja Vimpffenova dobrotljive Teržančane pozvala, kakor sledi:

„Nektere dela človekoljubnosti govore že same od sebe tako glasno in krepko milosercnim dušam, da bi bilo preveč popisovati jih; dovolj je jih le omenimo. Povedati, da se bo ustanovila v Terstu naprava, kjer bodo z vsem potrebnim oskerbovani dojenči ubozih mater, ktere si morajo s potam svojiga obraza vsakdanjiga kruha služiti; to milosercnim Teržančanam povedati, je toliko, kakor že viditi, kako de naprava med nami cveteti in sad roditi, ki deželo in prebivavce hvali in časti. Grenka je osoda nekterih mater, ki so prisiljene ali jokajoče otročice v zibelih zapustiti in si potrebniga živeža iskati, ali delo zanemariti, in tako sebe in otroke v pomanjkanje pripraviti. De bi ne bili revčiki popolnoma zapušeni, v tem ko se njih matere za potrebni živež trudijo, pozivljamo ljubezen mestljanov na pomoč. Teržančani! Plačilo dobrih del je eno: zavednost, da smo jih storili. Vaša darljivost vam bo postavila v mestu slavno znamenje večne ljubezni.“

Naj se ustanovi naprava, in potolažene matere bodo same mirno terpele in otroci revežev ne bodo že od zore svojiga življenja pomanjkanja čutili.“

Gotovo se bo jok tega poziva v srcih dobrotljivih Teržančank razlegel in jih obudil, kakor vselej tudi zdaj izgled blagorodne gospe posnemati. — Že blizo dva mesca se sliši sem ter tje po Terstu nekaj posebniga govoriti. Priroveduje se namreč sledeča prikažen: Neka pot in dvajset let stara deklina je že več časa bolehnala. Dolgo jo je po desni rami bodlo in tergalo, in vsa umetnost zdravnikov je ni mogla ozdraviti. Nje sadanji zdravnik se je pa prepričal, da so v rami bodeči železni kosčiki, ki jo tak strašno mučijo; zato je poskusil, ako bi bilo mogoče te kosčike iz rame izleči. In res. Ako zdravnik od rame do prstov po roki s kalamito potegne, pridejo iz palca pri nohtu šivankini kosčiki; do zdaj je že 250 taceh kosčikov izlekel. Nekteri kosci so bodeči, nekteri tumpasti, drugi imajo ušesca prav kakor šivanke. Že sedem let je, kar deklina bolečine po rami čuti. Tudi si je pred nekaj leti kos šivanke iz dlani izderla; mislila je pa tistikrat, da se ji je šivanka morde pri delu v dlan zaderla bila. Kako so šivanke v rami prišle, je res čudno, vendar je gospod Dr. Fr. S. da Camino že v časniku „Diavolotto“ več taceh izgledov omenil, in pravi, da je mogla deklina šivanke snesti. Te misli je tukaj več zdravnikov. Jez ne razumem sicer nič zdravništva, vendar to težko verjamem. Ako bi me pa zdravniki silili, kaj tacega poskusiti — o! ne, ne! rajši verjamem kakor šivanke jem.

Razgled po kersanskim svetu.

Slavni O. Dominik Sartori je za provinciala neobutih Karmelitov izvoljen in bo navadno v Linu prebival.

Na Dunaju bo mesca vel. serpana Dr. J. N. Brišar s podporo nar bolj slovitih učenih mož v Nemcih začel na svetlo dajati nov katolišk list: „Katholische Literaturzeitung“. Cena za celo leto mu bo 7 gold., za 5 mescev do konca tekočiga leta pa 2 gold. 55 kr. po pošti.

Iz Dunaja se piše časniku „Salzb. Kirchenblatt“, da je slavno ministerstvo očitniga uka na prizadevanje prečastitih škofov v Galiciji dovolilo, da bo v prihodnje v ondotnih osmernih gimnazialnih razredih le en duhoven kersanski nauk učil.

Svitli cesar Ferdinand so zmed podob, ki so bile letas v Pragi na ogled razstavljene, podoba sv. Alojzja za 400 gold. kupili in gimnazialni kapeli v dar dali, kjer je bila v god sv. Alojzja slovesno blagoslovljena.

Vojvoda Guiche, francoski poslanec v Turinu, si veliko prizadeva, namesto ministra Cavourja, ki je že toliko hudiga Piemonteški deželi nakopal, grofa Revel-a v ministerstvo poklicati. Ako se bo to doseglo, se bo Piemonteška vlada z Rimom in Dunajem popolnoma spravila.

Iz Rima, mesca maliga travna. Veliki petik je Dr. Manning ženo Dr. L. Silliman Ives-a, nekdanjiga anglikanskega škofa v severni Karolini, ki se je mendo preteklo leto v katoliško cerkev vernil, katoličanam pridružil; imenovana gospa je hči slavniga Dr. Hobarta, ki je bil protestanski škof v Novim Jorku. Veliko saboto je kardinal Patrizi juda Leoni-ta iz Ankone in zamurko Jes-o kerstil.

V Soloturnu je 20. m. tr. umerl slovit Haller, ki je več državnih in cerkvenih spisov na svetlo dal. Akoravno 86 let star je bil vendar še vedno čverstiga duha in je še poslednje dni o preganjanju katoliške cerkve na Badenskim pisal. Vsim v spodbudo je zakramente umirajočih prejel in prav mirno čakal preseelitve v boljši življenje. Od 1828. leta sem je bil s katoliško cerkvijo združen ter je v nji praviga dušniga miru našel.

Mohr, poglavar v Chur-u, znan zgodovinar, se je 19. vel. travna vpricho dekana Haller-ja v katoliško cerkev vernil.

Mili darovi.

Za afrikanski mision: Iz Cerklanske fare na Dolenskim 5 goldinarjev. —

Premembe duhovšine.

V Ljubljanski škofii. Nova podfara v Nemški Loki je podeljena gospod Simonu Vajvodu.

V Lavantinski škofii. Gosp. V. Pagani, fajmošter v Reichenfels-u, je dobil mestno faro v Wolfsbergu; gospod L. Zevnik pride za 1., gosp. Mat. Pogelshek za 2. mestniga kaplana v Wolfsberg. gosp. Ferd. Puhar za farniga oskerbnika v Reichenfels. gosp. Mart. Kovacic za mestniga kaplana v Sent-Andrej; gospod Jak. Cop, fajmošter v pokoji, je 20. velicega travna umerl.

V Sekovski škofii. Gospod Jan. Treitler pride za farniga oskerbnika k sv. Udalriku; gosp. Jak. Weissenböck pa v Durrači; gosp. Jan. Lah, fajmošter v Sempetru, se je v pokoj podal. — Prestavljeni so gospodje kaplani: Joz. Wallner k sv. Andreju v Gradeč, Al. Fuchs k sv. Ani, Fr. Jancar k Vsim Svetim, Ant. Suhac k sv. Lorencu, Al. Zaunmayer v Stubenber, Fr. Rohrbacher v Stainz, Juri Hergovici v Wies. Gosp. J. Gruber, katehet v izglednih Gradaskih solah, je dobil faro v Deutschlandsbergu; g. M. Fuerbas se je fari pri svetim krizu prostovoljno odpovedal; g. Fr. Barent, lokalist v Prolehu, je dobil Rantensko faro; g. J. Terstenjak pride za kaplana v Hohenmauthen, g. H. Riezlmaier v Ranten, gosp. L. Stadlober v Baernegg, g. J. Gaicher v Wasen, gosp. A. Gschirits pa za oskerbnika v Proleb.